

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 23. 2. 2020

Število objav: 3

Internet: 2

Tisk: 1

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 0

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 3

Tisk	Naslov	Poklicna odločitev, spečena s pomanjkljivim receptom		
Zaporedna št. 1	Medij	Dnevnik - Dnevnikov objektiv, Slovenija	Stran: 8	Površina: 914 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 2. 2020		
Stran v zbirki: 6	Avtor	Sašo Polanec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...0,5 Predelovalne dejavnosti 1,2 Oskrba z električno energijo, plinom in paro 0,3 Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja 0,4 Gradbeništvo 3,2 Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil 2,1 Promet in skladiščenje 1,4 Gostinstvo 2,9 Informacijske in komunikacijske dejavnosti 1,9 Finančne...			

Internet	Naslov	Moderni čudeži gradbeništva		
Zaporedna št. 2	Medij	Student.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 2. 2020		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Žiga Kastelic		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Po navdihu bolnice v mestu Wuhan, ki je nastala v manj kot 5 dneh, smo na kup zbrali največje čudeže gradbeništva v moderni dobi. Česa vse so človeške roke zmožne, si lahko ogledaš v primerih spodaj in se čudiš kako to, da drugi tir še ni narejen. Viadukt Millau (Francija)...			

Internet	Naslov	Moderni čudeži gradbeništva		
Zaporedna št. 3	Medij	Preberi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 22. 2. 2020		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Po navdihu bolnice v mestu Wuhan, ki je nastala v manj kot 5 dneh, smo na kup zbrali največje čudeže gradbeništva v moderni dobi. Česa vse so človeške roke zmožne, si lahko ogledaš v primerih spodaj in se čudiš kako to, da drugi tir še ni narejen. Viadukt Millau (Francija)...			

Pogled na trg dela glede na manjkajoč indikator Poklicna odločitev, spečena s pomanjkljivim receptom

obdobju, ko na fakultetah in srednjih šolah potekajo informativni dnevi, si mnogi dijak in študenti zastavljajo vprašanja kot »Katera diploma mi bo omogočala boljše možnosti na trgu dela?« ali bolj konkretno »V katerem primeru bo moja možnost zaposlitve po študiju večja: če se odločim za študij ekonomije ali študij matematike?« Marsikdo bo na takšno vprašanje dobil pavšalen odgovor, da je ekonomistov kot listja in trave in da je zato izbira študija matematike zagotovo boljša. Toda ekonomisti radi pripomnimo, da skoraj vsako podjetje (pa tudi državna organizacija) potrebuje ekonomista (vsaj takšnega, ki zna opravljati računovodska dela), medtem ko za druge diplomante to ne drži.

Odgovor na postavljeno vprašanje ni preprosto. Zgoraj omenjeni »ljudski modrosti« nakazujejo, da je verjetnost zaposlitve posameznika odvisna od dveh dejavnikov: števila oseb z enakimi kompetencami, ki hkrati iščejo zaposlitev, in prostih delovnih mest za tovrstne kvalifikacije. Več ko je prostih delovnih mest glede na število brezposelnih, lažje ti dobijo zaposlitev. To razmerje med številom prostih delovnih mest in brezposelnimi osebami v ekonomiji imenujemo tesnost trga dela (angl. labour market tightness).

Odsotnost poročanja mere tesnosti trga dela

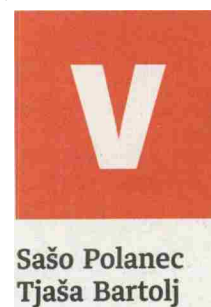
Mere tesnosti trga dela ne objavljata niti Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ) niti Statistični urad RS (SURS). ZRSZ sicer objavlja podatke o prostih delovnih mestih po področjih dejavnosti, ki pa od aprila 2013 niso več popolni (ker prijava po zakonu o urejanju trga dela - ZUTD-A - ni več obvezna), in podatke o registrirano brezposelnih po starosti, spolu, trajanju brezposelnosti ter stopnji izobrazbe. Takšni podatki ne omogočajo odgovora na zgornje vprašanje, saj lahko izračunamo kvečjemu skupno mero tesnosti trga dela (torej razmerje med vsemi objavljenimi prostimi delovnimi mesti in vsemi brezposelnimi). Toda podobno, kot si z receptom za torto, v katerem bi pisalo, da potrebujemo

20 žlic sestavin na torto, brez dodatnega pojasnila o količini moke, jajc, sladkorja ipd. ne moremo veliko pomagati, tudi o zaposljivosti posameznih skupin ne moremo soditi na podlagi skupne mere tesnosti trga dela. Tudi sama stopnja brezposelnosti je razmeroma slab pokazatelj, če so kljub visoki stopnji brezposelnosti obeti za zaposlitev dobri zaradi velikega števila prostih delovnih mest. Z uporabo mere tesnosti trga bi se izognili tudi temu, da na podlagi absolutnih števil umeščamo poklice z velikim številom prostih delovnih mest in velikim številom iskalcev zaposlitve - kar pomeni, da gre za velik trg - hkrati med deficitarne in suficitarne.

Na spletnih straneh SURS lahko najdemo podatke o stopnji prostih delovnih mest, ki je koristen indikator stanja na trgu, a ne povsem. Stopnja prostih delovnih mest je določena kot razmerje med prostimi delovnimi mesti in vsemi delovnimi mesti (prostimi in zasedenimi skupaj), torej povsem analogno stopnji brezposelnosti, ki primerja število brezposelnih z vsemi aktivnimi osebami (brezposelnimi in zaposlenimi). Zakaj je ta indikator manj ustrezen od mere tržne tesnosti? Odgovor ni povsem preprost, saj je odvisen od tržnih razmer. V stabilnih razmerah in na daljši rok je zgolj spremljanje prostih delovnih mest lahko dovolj informativno, saj je tesno povezano z mero tesnosti. Na krajši rok in v času večjih sprememb na trgu dela pa to ne drži, saj se lahko pojavijo premiki v nasprotni smeri - zaradi padca v stopnji brezposelnosti se mera tesnosti lahko poveča kljub znižanju stopnje prostih delovnih mest. Bolj kot za opazovanje ciklične dinamike pa je mera tržne tesnosti koristna za spremljanje posameznih delovnih mest.

Segmenti trga dela v Sloveniji

Čeprav o trgu dela pogosto govorimo kot o enem samem trgu, je očitno, da je ta trg segmentiran. Tržni segmenti se med seboj razlikujejo zaradi razlik v zahtevanih kompetencah (na katere vplivajo tudi dosežene formalne kvalifikacije) in geografskih loka-

Sašo Polanec
Tjaša Bartolj

cij delovnih mest. Segmentacija je posledica denarnih in psihičnih stroškov, ki jih morajo nositi osebe, ki se odločijo za nabiranje novih kompetenc in/ali selitev na drugo lokacijo. Prav ti stroški, ki bi jih morali nositi v primeru napačnih odločitev, so ključna motivacija za iskanje ustreznega tržnega segmenta za bodočega dijaka oziroma študenta.

In kako bi tržna tesnost na različnih tržnih segmentih morala vplivati na izbiro kvalifikacij? Na primer, dijaki bi morali (ob preostalih primerljivih značilnostih) izbrati srednješolski oziroma študijski program, ki poleg ustrezne plače ponuja tudi čim višjo tržno tesnost, se pravi razmerje med številom prostih delovnih mest in brezposelnimi osebami. Brez prostega delovnega mesta nam namreč visoka plača ne pomaga kaj dosti. Takšen primer ni iz trte izvít, saj je simptomatičen za obdobja gospodarskih kriz, ko se plače ne prilagajajo tržnim razmeram, še bolj pa je značilen za javni sektor, kjer plače niso določene na podlagi tržnih razmer.

Kot že rečeno, na podlagi splošno dostopnih informacij indikatorja tržne tesnosti na dezagregirani ravni sploh ni mogoče izračunati. Največ, kar lahko z vidika informacij dobimo, je stopnja prostih delovnih mest, ki je po dejavnostih za zadnje četrtletje 2019 prikazana v tabeli. Recimo, da nas zanima, kakšna je mera tržne tesnosti za ekonomista. Odgovora na to vprašanje očitno ne moremo dati, saj stopnja prostih delovnih mest niha med 0,3 odstotka in 4,9 odstotka (kar je lahko tudi posledica razlik med panogami v stopnjah, s katerimi delavci zamenjujejo delovna mesta), ekonomisti pa so lahko zaposleni praktično v vseh dejavnostih, prav v nobeni pa niso prevladujoči. Očitno je, da sektorski podatki niso preveč informativni z vidika izbire poklica. Povrh podatki o stopnji prostih delovnih mestih nimajo informacije o stopnji brezposelnosti, ki je potrebna za izračun tržne tesnosti.

Sam svoj analitik?

Znano je, da informirani posamezniki sprejemajo boljše odločitve, zato je v interesu države, da so ljudje seznanjeni z merami tesnosti trga dela na čim bolj dezagregirani ravni. Seveda pa ne moremo pričakovati, da bo vsak posameznik poiskal podatke o številu zaposlenih, brezposelnih in številu prostih delovnih mest na različnih spletnih straneh ter naredil analizo, podobno zgornji. Poleg tega ne bo imel dostopa do podrobnih podatkov – na primer do podatka o številu prostih delovnih

mest po smereh izobrazbe.

Zakaj torej pristojne institucije ne objavljajo tako pomembnega indikatorja stanja na trgu dela? Razlog bi lahko bilo dejstvo, da nobena ne razpolaga s popolnimi podatki o prostih delovnih mestih. V Sloveniji je javna objava prostega delovnega mesta po zakonu o delovnih razmerjih obvezna za vse delodajalce. Vendar pa od aprila 2013 prostega delovnega mesta delodajalci (razen delodajalcev iz javnega sektorja in gospodarskih družb v večinski lasti države) niso več dolžni objaviti na ZRSZ, pač pa to lahko storijo na primer v sredstvih javnega obveščanja, na spletnih straneh ali v javno dostopnih poslovnih prostorih delodajalca. Ta sprememba je tako pomenila majhen korak za delodajalce (ti so še vedno dolžni prosto delovno mesto objaviti, izbirajo le mesto objave), a velik korak nazaj za statistiko trga dela. Zato velja razmisliti o tem, da bi se podatke o prostih delovnih mestih ponovno zbiralo na ZRSZ.

Čeprav o trgu dela pogosto govorimo kot o enem samem trgu, je očitno, da je ta trg segmentiran.

Stopnja prostih delovnih mest (v odstotkih), 4. kvartal 2019

Vir: Statistični urad RS

DEJAVNOST	v odstotkih
Rudarstvo	0,5
Predelovalne dejavnosti	1,2
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	0,3
Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	0,4
Gradbeništvo	3,2
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2,1
Promet in skladiščenje	1,4
Gostinstvo	2,9
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1,9
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	0,8
Poslovanje z nepremičninami	1,4
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2,1
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4,9
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0,3
Izobraževanje	0,5
Zdravstvo in socialno varstvo	1,2
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	0,6
Druge dejavnosti	2,3
Vse dejavnosti skupaj	1,6

Opomba: Stopnja prostih delovnih mest je v odstotkih podano razmerje med prostimi delovnimi mesti in vsemi delovnimi mesti (prostimi in zasedenimi).

Fotografija: Bojan Velikonja/dokumentacija Dnevnika

Moderni čudeži **gradbeništva**

Avtor: **Žiga Kastelic** - 22. februarja, 2020

Čudeži **gradbeništva**

Po navdihu bolnice v mestu Wuhan, ki je nastala v manj kot 5 dneh, smo na kup zbrali največje čudeže **gradbeništva** v moderni dobi. Česa vse so človeške roke zmožne, si lahko ogledaš v primerih spodaj in se čudiš kako to, da drugi tir še ni narejen.

Viadukt Millau (Francija)

Rekord: Najvišji cestni most

V Franciji leži 343 metre visok in 2.5 kilometra dolg cestni most. To pomeni, da je 23 metrov višji od Eifflovega stolpa, a samo vozišče (270 m) ni najvišje na svetu. Pri gradnji so uporabili več kot **200 tisoč ton betona**, **36 tisoč ton jekla** in **9 tisoč ton asfalta**. Zasebno podjetje, ki je zgradilo most za 400 milijonov evrov bo do leta 2105 pobiralo cestnino (8.5 €).

Viadukt Millau

Dvigalo Bailong (Kitajska)

Rekord: Najvišje in najtežje zunanje dvigalo

V državnem parku Zhangjiajie na Kitajskem na pečini stoji dvigalo stotih zmajev. **Je najvišje dvigalo na svetu s 326 metri in obiskovalce do vrha popelje v 2 minutah.** Sestavljajo ga tri dvigala, ki lahko nosijo do 50 ljudi hkrati. Na dan pelje približno 18 tisoč ljudi.

Dvigalo stotih zmajev

Otoki palm (Dubai)

Rekord: Največji umetno narejen otok

V perzijskem zalivu v Dubaju je zgrajen največji umeten otok na svetu. Pravzaprav so to trije otoki v obliki palm, ki so vsak svoje letovišče. **5.5 milijona m³ kamnov, 94 milijona m³ peska iz morskega dna in 210 milijonov m³ kamnov, peska in apnenca.** Največje probleme jim povzročajo valovi in posledično erozija. Poleg tega so zelo močno posegli v habitat rastlin in živali.

Otoki palm

Evrotunel (Francija, Anglija)

Rekord: Najdaljši predor pod vodo

Predor pod Rokavskim prelivom je železniški predor med VB in Francijo, ki je delno pod vodo. Dolg je **50.5 kilometra** od tega je **pod morskim dnem kar 37.9 kilometra**, kar ga postavlja na prvo mesto tunelov pod vodo. Sestavljajo ga tri cevi, od teh ena servisna, ki je med obema glavnima tuneloma. Tunela sta široka 7.6 metra in sta 30 metrov narazen.

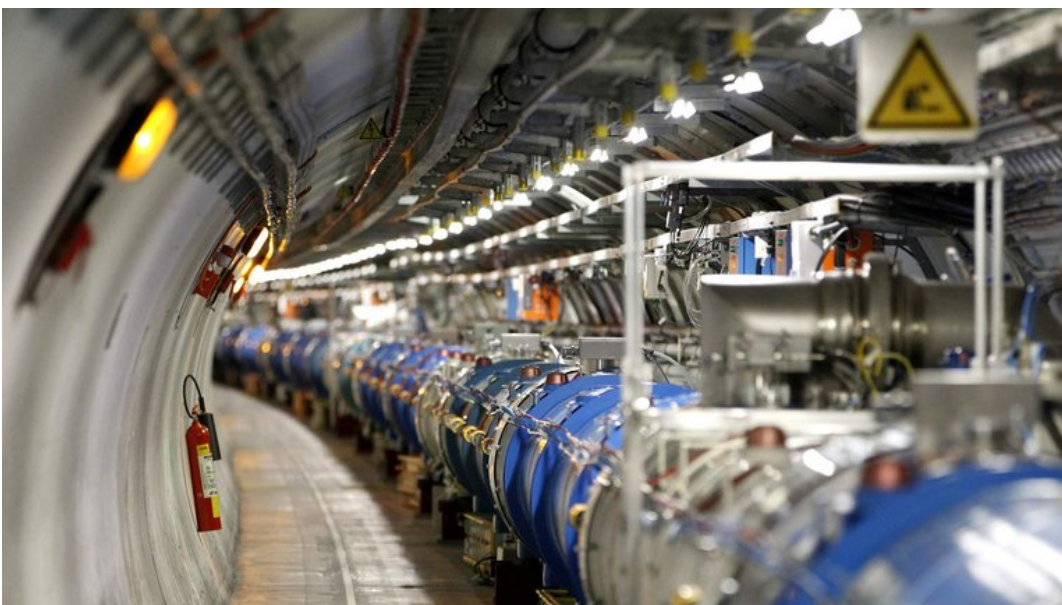

Evrotunnel

Veliki hadronski trkalnik (Švica)

Rekord: Največji in najmočnejši pospeševalnik

Zgradila ga je evropska organizacija za jedrske raziskave (CERN), stroški so znašali med 3 in 6 milijardami dolarjev. Zanj skrbi več kot 8 tisoč fizikov iz celega sveta. **Leži v krožnem tunelu (27 km), ki je med 50 in 150 metri pod zemljo.** Tunel je širok skoraj 4 metre in poleg zgradb na površju omogoča vse raziskave.

Trkalnik

13:00

<https://www.student.si/lajf-je/tech/moderni-cudezi...>

5 / 5

Žiga Kastelic

Novinar

Bodi prvi in oceni prispevek:

Moderni čudeži **gradbeništva**

Študent

SOBOTA, 22. FEBRUAR 2020 OB 13:00

Po navdihu bolnice v mestu Wuhan, ki je nastala v manj kot 5 dneh, smo na kup zbrali največje čudeže **gradbeništva** v moderni dobi. Česa vse so človeške roke zmožne, si lahko ogledaš v primerih spodaj in se čudiš kako to, da drugi tir še ni narejen. Viadukt Millau (Francija) Rekord: Najvišji cestni most V [...]

Prispevek **Moderni čudeži gradbeništva** izvira s portala Student.si.

...